

TX Logistik AB

TILSYNSRAPPORT NR. 2015-38 Tilsyn personalplanlegging - Helsingborg

1. Bakgrunn og mål

Statens jernbanetilsyn prioriterer tilsyn med operativ virksomhet i 2015. Dette tilsynet var et ekstraordinært tilsyn som et ledd i oppfølgingen av tidligere tilsynserfaringer med TX Logistik AB (TXL).

Formålet med dette tilsynet var å undersøke hvordan TXL oppfyller krav i jernbanelovgivningen knyttet kompetanse til personale som er benyttet i Norge og personalplanlegging ved kjøring i Norge.

I forbindelse med oppfølgingen av tilsynsrapport 2015-32 ble det avdekket uklarheter omkring TXLs rutiner ved bemanning ved kjøring i Norge. Dette gjaldt blant annet om de førerne som ble satt på de enkelte kjøringene hadde tilstrekkelig kompetanse. Jernbanetilsynet ønsket å undersøke hvorvidt de dokumentene som personalplanleggeren benyttet ga den nødvendige oversikten over førernes kompetanse for kjøring i Norge. I tillegg ble TXLs dokumentasjon av den opplæring som er gitt til førere som kjører i Norge undersøkt.

2. Konklusjon

Det ble avdekket alvorlige brudd på jernbanelovgivningen. TXL kunne ikke godtgjøre at førerne har tilstrekkelig opplæring i TXLs sikkerhetsstyringssystem som gjelder kjøring i Norge, og kunne heller ikke godtgjøre at de førerne som kjører i Norge har tilstrekkelig antall turer for å opprettholde sin kompetanse.

Rapportdato: 12.10.2015

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør

Geir-Rune Samstad
Revisjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

3. Avvik

Følgende avvik ble notert under tilsynet.

Avvik 1

TXL kan ikke godtgjøre at førere som kjører i Norge er gitt opplæring i de interne bestemmelser og repetisjonsopplæring som sikrer den nødvendige kompetansen for kjøring i Norge.

Avvik fra

Førerforskriften § 18. Krav til opplæring for sertifikat.
førerforskriften § 19. Periodisk prøving,
og
sikkerhetsstyringsforskriften § 5-3 første ledd. Opplæring

Tilsynsbevis

1. TXL kan ikke godtgjøre at førerne som kjører i Norge har opplæring i TXLs sikkerhetsstyringsystem (interne bestemmelser) for kjøring i Norge.
2. TXL sikrer ikke at lokførere som kjører i Norge har mottatt og forstått oppdatert informasjon av betydning for sikkerheten, for eksempel s-sirkulærer og TXLs interne bestemmelser. Og det er heller ikke beskrevet hvilken rutine som gjelder ved utsendelse av slik informasjon.

Merknad:

At førerne har kunnskap om infrastrukturen og eventuelle endringer av den, både midlertidig og permanent, har stor sikkerhetsmessig betydning. Det er derfor svært viktig at TXL kan sannsynliggjøre at førerne har mottatt og forstått at det er endringer i infrastrukturen og/eller TXLs interne bestemmelser (for eksempel skiftebestemmelser, risikovurderinger) for kjøring i Norge.

TXL har oppdatert en del interne bestemmelser og risikovurderinger som oppfølging av tidligere tilsyn. Disse oppdaterte bestemmelsene ble sendt ut i juli 2015. På tidspunktet for tilsynet hadde ikke alle lokførerne bekreftet å ha mottatt disse dokumentene.

3. TXLs interne bestemmelser setter krav til førerne må kjøre fem turer per halvår for å opprettholde sin strekningskompetanse (jf. TXF 4). TXL kan ikke godtgjøre hvor mange turer førerne har kjørt, og vet derfor ikke om førerne opprettholder sin strekningskompetanse.

Merknad:

Manglende godtgjørelse på at førerne har opplæring som TXL mener er tilstrekkelig, oppdatert og dekkende for kjøring i Norge er påpekt ved tidligere tilsyn, jmfør tilsynsrapport 2013-28.

Avvik 2

Sikkerhetsstyringsystemet mangler bestemmelser for formidling av oppdatert informasjon av sikkerhetsmessig betydning for kjøring i Norge.

Avvik fra

Sikkerhetsstyringsforskriften § 3-3. Prosedyrer m.m. første ledd

Tilsynsbevis

1. TXL sikrer ikke at lokførere som kjører i Norge har mottatt og forstått oppdatert informasjon av betydning for sikkerheten, for eksempel s-sirkulærer og interne bestemmelser. Og det er heller ikke beskrevet hvilken rutine som gjelder ved utsendelse av slik informasjon.

Merknad:

At førerne har kunnskap om infrastrukturen og eventuelle endringer av den, både midlertidig og permanent, har stor sikkerhetsmessig betydning. Det er derfor svært viktig at TXL kan sannsynliggjøre at førerne har mottatt og forstått at det er endringer i infrastrukturen og/eller TXLs interne bestemmelser (for eksempel skiftebestemmelser, risikovurderinger) for kjøring i Norge.

TXL har oppdatert en del interne bestemmelser og risikovurderinger som oppfølging av tidligere tilsyn. Disse oppdaterte bestemmelsene ble sendt ut i juli 2015. På tidspunktet for tilsynet hadde ikke alle lokførerne bekreftet å ha mottatt disse dokumentene.

4. Observasjoner

Følgende observasjoner ble notert under den operative kontrollen.

Observasjon 1

TXLs dokumenter ved bruk i forbindelse med personalplanlegging av førerkompetanse kan forbedres.

Kommentarer

Systemet for registrering av kompetanse er sårbart, og uoversiktlig. Eksempelvis så var det forvirring omkring lokførers kompetanse i forbindelse med tilsynets kontroll på Koppang.

5. Andre forhold

Det ble ikke notert observasjoner under tilsynet.

6. Om tilsynet

6.1. Administrative data

Saksnr.:	15/941
Virksomhet:	TX Logistik AB
Revisjonslag:	Geir-Rune Samstad, Revisjonsleder
	Ewa Nordling, Fagekspert

6.2. Gjennomføring av tilsynet

Jernbanetilsynet gjennomførte et uanmeldt tilsyn av TXLs personalplanlegging. Tilsynet var en gjennomgang av hvilke rutiner som personalplanleggeren jobber etter og hvilken dokumentasjon som ligger til grunn for å sikre at de som skal kjøre i Norge har rett kompetanse.

6.3. Kriterier for tilsynet

Kriteriene for tilsynet er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.4. Rapport fra tilsynet

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra tilsyn. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsyn er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

Vedlegg 1 – hjemmelstekst

Avvik 1

Sikkerhetsstyringsforskriften § 5-3. Opplæring

Jernbanevirksomheten skal ha opplæringsprogrammer for egne ansatte, samt krav og systemer som sikrer at deres kompetanse opprettholdes slik at arbeid av betydning for sikkerheten kan utføres på en tilfredsstillende måte.

Jernbanevirksomheten skal stille krav til at leverandører har systemer for å sikre at deres ansattes kompetanse opprettholdes i forhold til arbeid av betydning for sikkerheten som vedkommende skal utføre.

Førerforskriften § 18. Krav til opplæring for sertifikat

Førere skal gjennomgå opplæring og bestå en prøve som viser deres spesifikke yrkeskompetanse. Opplæringen må minst omfatte målene for opplæring knyttet til rullende materiell i vedlegg V og infrastruktur i vedlegg VI. Førere av trekkraftkjøretøy på strekninger der infrastrukturforvalters arbeidsspråk er et annet enn førerens hjemspråk må oppfylle språkkravene i vedlegg VI. Videre skal førere få opplæring i de relevante deler av virksomhetens sikkerhetsstyringsystem.

Opplæringsoppgaver og evaluering av kunnskap knyttet til infrastruktur, herunder strekningskunnskap og driftsregler, skal utføres av personer eller organer som er akkreditert eller godkjent av den EØS-staten der infrastrukturen befinner seg.

Avvik2

Førerforskriften § 19. Periodisk prøving

Førere skal gjennomføre periodisk opplæring og prøving knyttet til kravene i § 17 og § 18.

Jernbanevirksomhetene skal i sitt sikkerhetsstyringsystem fastsette hyppigheten av de periodiske prøvene som skal avholdes etter første ledd. Dette skal omfatte alle førere som er tilknyttet virksomheten. Disse prøvene skal minst avholdes:

- a) For språkkunnskaper: Hvert tredje år eller etter mer enn ett års fravær.
- b) For kunnskaper om infrastrukturen: Hvert tredje år eller etter mer enn ett års fravær på strekningen.
- c) For kunnskaper om rullende materiell: Hvert tredje år.

For hver av disse prøvene skal jernbanevirksomheten bekrefte ved en erklæring på sertifikatet og i sertifikatregisteret at føreren har bestått.

Avvik 3

Sikkerhetsstyringsforskriften § 3-3. Prosedyrer m.m.

Jernbanevirksomheten skal utarbeide prosedyrer og/eller bestemmelser som dekker alle relevante forhold av betydning for sikkerheten.

Prosedyrene og/eller bestemmelsene skal sikre overholdelse av gjeldende, nye og endrede tekniske og operasjonelle standarder og andre krav fastsatt i:

- a) jernbanelovgivningen, herunder forskrifter om tekniske spesifikasjoner (TSI),
- b) andre relevante regler og
- c) enkeltvedtak truffet av myndighetene.

Prosedyrene og/eller bestemmelsene skal sikre samsvar med standarder og andre krav i hele virksomhetens og de enkelte delsystemenes livssyklus.